

проекти формують вміння аналізувати великі обсяги даних та використовувати інструменти для їхньої візуалізації, соціальні – навчають ефективно взаємодіяти у цифровому середовищі, творчі – розвивають навички створення мультимедійного контенту, тоді як STEM-проекти інтегрують використання цифрових технологій, програмування та технічного моделювання як невід’ємної складової практичної діяльності. Інтеграція проектного навчання в освітній процес дозволяє природно розвивати цифрові компетентності здобувачів освіти, забезпечуючи їх набуття в реальних умовах. Це робить навчання не тільки ефективним, а й більш цікавим і мотивуючим.

Таким чином, проектна діяльність є однією з найбільш ефективних інноваційних технологій для розвитку цифрової компетентності здобувачів освіти. Вона створює умови для інтеграції цифрових технологій у процес навчання, що дає можливість здобувачам не лише освоювати технологічні інструменти, а й застосовувати їх у реальних, практичних контекстах. Завдяки такому підходу відбувається всебічний розвиток ключових компетенцій, таких як вміння аналізувати та інтерпретувати великі обсяги інформації, створювати цифровий контент, а також застосовувати критичне мислення для вирішення складних, нестандартних завдань. Залучення здобувачів освіти до проектної діяльності сприяє формуванню гнучких навичок, здатних адаптуватися до змінюваних умов і нових вимог професійного середовища, що забезпечує підготовку конкурентоспроможних фахівців.

Список використаних джерел

1. Аніщенко В. М., Артюшина М. В., Герлянд Т. М., Кулалаєва Н. В., Романова Г. М., Шимановський М. М., Смирнова І. М. Теорія і практика проектного навчання у професійно-технічних навчальних закладах : монографія (Н. В. Кулалаєва, ред.). Житомир : «Полісся», 2019.
2. Карабін О. Й. Проектна діяльність майбутніх фахівців в контексті модернізації освіти. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. Херсон, 2018. № 83, т. 2, С. 131–135.
3. Karabin O. Project activity in formation of professional self-development of future specialists in the field of information technologies. *Young Scientist*, 2016. № 12(40), p. 1. P. 436–440.
4. Vuorikari R., Kluzer S., Punie Y. DigComp 2.2 : The Digital Competence Framework for Citizens – With New Examples of Knowledge, Skills and Attitudes. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022.

АВТОРСЬКИЙ РОЗВИВАЛЬНИЙ КУРС «ПОДОРОЖ В КРАЇНУ МОЇХ ЧУДЕС»

Кацарська Вікторія Анатоліївна

вчитель методист,
центр розвитку дітей «Талантік»,
viktoriiaakatsarska@gmail.com

В контексті вікової психології, педагогіки та соціології серед дискурсу науковців та педагогів-практиків акцент робиться на тому, що формальна, неформальна та інформальна освіта дітей старшого дошкільного віку відіграє значущу роль у фізичному, інтелектуальному, психологічному, соціальному, а отже гармонійному розвитку особистості [1].

Низка вчених, серед яких О. Писарчук, В. Чайката, О. Чикурова, зауважують, що неформальна освіта сприяє розвитку у дітей дошкільного віку пізнавальної сфери, самостійності, ініціативності, відповідальності, креативності, навичок самостійного навчання [3, с. 120]. При цьому вчені наголошують на таких її характеристиках, як гнучкість та інклюзивність.

Враховуючи зазначене вище, на нашу думку, в Україні актуалізується запит на вивчення та масштабування успішних практик неформальної освіти дошкільнят, зокрема дітей старшого дошкільного віку. Відтак вважаємо за доцільне презентувати авторський розвивальний курс «Подорож в країну моїх чудес», який активно впроваджується у приватному центрі розвитку дітей «Талантік» м. Одеси.

Розвивальний курс «Подорож в країну моїх чудес» – «це інтегрована освітня програма, що базується на коучинговому, фасилітативному, ігровому, проєктному та розвивальному підходах у створенні цілісної моделі гармонійного особистісного розвитку дитини старшого дошкільного віку» [2, с. 16]. Нижче розкриємо сутність курсу, звертаючись до його методологічної моделі, яка представлена на рисунку 1.

Рис. 1. Методологічна модель авторського розвивального курсу для дітей старшого дошкільного віку «Подорож в країну мої чудес» [2]

З метою формування у дітей старшого дошкільного віку внутрішніх опор життєвої стійкості та якостей, що є основою активної життєвої позиції особистості, основними принципами впровадження курсу «Подорож в країну мої чудес» є такі: способи мислення як основа розвитку; гра як основний метод навчання; коучинг, фасилітація та рефлексія; відкриття та інтеграція знань; проєктна діяльність та співтворчість; ненасильницьке спілкування; формування звичок усвідомленого способу життя [2, с. 16].

Зміст курсу охоплює 20 пригод-мініпроєктів, кожна з яких характеризується наступністю у забезпеченні таких напрямків розвитку дитини, як когнітивний інтелект, емоційний інтелект, соціальний інтелект, цифровий інтелект, лідерства, фінансова грамотність, екостиль життя [2, с. 16], та включає

інтерактивні ігрові завдання, завдання для розвитку різних типів мислення та емоцій, рухливі вправи та тілесні практики, групову і командну взаємодію, проміжну і підсумкову рефлексію, а також містить поради для вихователів та батьків [2, с. 16].

Процесуально-змістовими компонентами курсу, спрямованими на створення живого, динамічного освітнього середовища навчання, виховання та розвитку дітей старшого шкільного віку, є ігрова подорож, коучинговий підхід від EdCoach School, проєктний метод, рольові та інтегральні ігри, рефлексія, модель балансу чотирьох сфер життя (Кристал Пезешкіана), ненасильницьке спілкування (Метод спілкування Маршала Розенберга), акцентуація на різних типах мислення, інтеграція знань, фасилітаційний підхід і командна взаємодія, врахування типів сприйняття інформації, формування звичок, формули щастя [2, с. 16–17].

Потенційними розвивальними досягненнями курсу є сформовані і розвинуті з врахуванням особливостей старшого дошкільного віку такі особистісні якості дітей, як критичне мислення, креативність, самостійність, відповідальність, лідерство, емоційні, соціальні та цифрові навички, навички здорового способу життя, підприємливість та екологічне ставлення до себе, оточення, навколишнього світу [2, с. 16].

Отже, презентований авторський розвивальний курс «Подорож в країну моїх чудес», базуючись на поєднанні коучингу, фасилітації, ігрової, проєктної, розвивальної педагогіки, забезпечує в освітньому процесі цілісний підхід до навчання, виховання і розвитку дітей старшого дошкільного віку, створює освітнє середовище, у якому діти мають можливість зростати усвідомленими, самозарадними та проактивними.

Список використаних джерел

1. Бех І. Д. Дошкільна освіта: трансформаційні орієнтири. *Дошкільна освіта в контексті ідей нової української школи* : збірник наукових праць. Хмельницький, 2020. С. 7–19.
2. Гриньова М. В., Кацарська В. А. Формування проактивності дітей старшого дошкільного віку в умовах неформальної освіти : авторський розвивальний курс «Подорож в країну моїх чудес». *Наша школа : науково-педагогічні студії*. 2024. № 4. С. 14–19.
3. Чикурова О., Чайка В., Писарчук О. Неформальна та інформальна освіта дошкільників : суть, види та функції. *Гуманістичні студії : історія та педагогіка*, 2023. № 2. С. 113–124.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ЗАДАЧІ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ ФІЗИКИ

Кісів Наталія Степанівна

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Середня освіта (Фізика та астрономія),

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
kisiv_ns@fizmat.tnpu.edu.ua

Федчишин Ольга Михайлівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
olga.fedchishin.77@gmail.com

Постановка проблеми. Фізика – одна з важливих наук, яка допомагає пояснити багато явищ навколо нас. Вивчення фізики не обмежується лише

«Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи», 10 квітня 2025, № 15